

Putte.

Den vierden Mei 1896 bezocht ik de gemeente Putte.
Na van te voren in Huybergen en in Essendrecht te zijn
geweest, kwam ik omstreeks 4 uur te Putte aan. —

Er was zeer veel werk van gemaakt, om mij behoorlijk
te ontfangen. — Meerere erebogen, sparrigtoeren, vlaggen,
harmonie. —

Putte heeft eene bebouwde kom, waarvan een gedeelte
Hollandsch en een ander deel Belgisch is. Dat geeft
dikwijls veel last met de politie, omdat deze de grens
niet mag overschrijden. —

De harmonie is samengesteld uit Hollanders en Belgen. —

De secretarie is bij den secretaris aan huis; de raad ver-
gaderd in een herbergkamer; nog nooit werd ik in
eene raadskamer gebracht, die eener zóo bedroefden
indruk maakte: eerst moet men door de gelagka-
mer, vervolgens door een winkel, waarin vooral
veel brood ligt en daarachter de raadkamer.

De wethouders maakten geen ongunstigen indruk;
de pas benoemde Burgemeester schijnt zeer zijn best
te doen. — Zijne audientie moest ik ten huize van
den burgemeester geven, omdat het daar althans be-
hoorlijk was. —

De geestelijkheid van Putte deelde mij mede, dat zij
meende, dat de keuze van den nieuwen burgemeester
eene gelukkige geweest was. —

De administratie te Putte was zeer goed in orde.

Ik bleef tot half zes in Putte (ik moest om zeven uur
de trein te Bergen op Kroon halen) en werd door het
volk zeer luide toegejuicht toen ik vertrok.

Hoewel Putte arm is, wordt er 3 winters toch
geen gebrek geleden; de geheele vrouwelijke bevolking
slecht matten, en verdient daarmee een behoorlijk
daggeld; ook de kinderen kunnen daarmee helpen.
De administratie van den secretaris, zoowel als
die van den ontfanger, maakte, volgens Klasers, een
goeden indruk.

De arbeidswet wordt te Putte algemeen overtreden, met
name

Putte.

name de artt: 3 en 5. Ik geloof niet, dat het mogelijk zijn zal, bedoelde wet daar te doen eerbiedigen: vooreerst omdat het werk door de ouders in huis aan de vrouwen, dochters en kinderen wordt opgedragen; men heeft niet met enkele werkgevers te doen, wier werkplaatsen men kan laten controleeren, maar met de geheele bevolking, omdat in ieder huis, en vooral door ieder gezin matten worden gewolven. — Tervolgens is de wet niet handhaven, omdat Putte voor de helft Belgisch is, en onze arbeidswet in België niet gelot. — en de Belgische arbeidswet in Putte niet gehandhaafd wordt. —

hou men met geweld de bevolking tot gehoorzaamheid aan de arbeidswet willen dwingen, dan zou men, meer ik, opstand verwekken.

Den 28 Augustus 1900 kwam ik weer in Putte. Sinds mijn vorig bezoek was een ledig staand lokaal van de openbare school ingericht tot raadhuis. Na invoering van kerpliek zal dat lokaal vermoedelijk weer voor de school noodig zijn; Putte zit dan weer zonder raadhuis. —

Van B. en W. vernam ik, dat het mattenweven wel werk geeft in Putte, maar dat het zoo bedruwend was, dat er slechts enkele afnemers waren, en dat deze de gedwongen winkelnering hard den ingevoerd; de wekneemers, die toch al slecht betaald werden, waren daardoor van oneindig mindere conditie, door dat ze nooit een cent geld in handen kregen.

Verbod van gebruik van vreemd geld zow in Putte niet te handhaven zijn; men ging veelal in de winkels van Belgisch Putte; in Hollandsch Putte is open $\text{fl} 100$. — Hollandsche te krijgen; als de munten nauwe staad gaan, gaan ze naar Antwerpen. —

Op mijne audientie verskuen de welhouder Teypen, die klaagt over den veldwachter; hij onderwand geene bescherming voor zijne opedieren; bovendien werd niet gezehap het mattenweven in de herbergen. — Ik heb Teypen gezegd, dat hij zich met zijn klacht tot den burgemeester moet richten; hielp dat niet, dan kan hij zich later schriftelijk tot mij wenden.

Putte.

De nieuw benoemde gemeente ontvanger, Veldebaers, ^{waarnaemid} tevens ^{vrijes} ontvanger, kwam zich aan mij voorstellen. — van Hooydonk en Eijzen klaagden over te hoogen aanslag in den hoofdelijken omslag.

De burgemeester, door mij gehoord over de klachten van Teypen, erkent, dat de veldwachter meer dienstiger kan hebben; maare zegt tevens, dat Teypen tegen den veldwachter is, om diek dere met de raadsbeschietingen, niet voor Teypen wilde werken. — De klachten van Hooydonk en Eijzen waren opgrond; zij waren vrienden van den burgemeester, en niet, hetin daardoor door de heerenwaardig meer overheid gebuurd.

Wat de muziek in de herbergen betreft, volgens den burgemeester werd daardegen zoo veel mogelijk gewaakt, het was mooselijke beheeringen te maken, maare in 1899 waren er toch reisin 40 verboden geweest wegens allerlei herbergoverbedingen, muziekmaken enz. enz., meest al door de marechaussee op gemacalit; de gemeentebeldwachter had er 5 op gemacalit. — De muziek in de herbergen was niet te heeren, in alle naburige gemeenten ging het juist als in Putte; in Hoogerheide was het nog heel erg. —

Ik heb den veldwachter, Teppenover van geboort, sinds 15 jr veldwachter, kelen bierscherm en hem heb ik aan den derg legger van meer dienstiger aangespoord; hij geopant bevonden ernstige klachten dreigde ik hem met ontslag.

De secretaris deys meende, dat ik hem zocht; hem gezegt, dat het legerdeel waar was, en dat ik veldwachter toch gemacaliteit en rede hard aangespoord; hem gezegt, dat, als er weer eens eene burgemeesters vacature in Putte kwam, en Putte was slag zoo ver, deelt als nu, dat er dan vermoedelijke spier naar een vreemden burgemeester zou gebelid worden. —

Ik nam de lachtheit van de openbare school (3 goed ingerichte lokalen) in voegenchaan; de leerlingen waren er niet. —

Den burgemeester, die mij had uitgenoodigd iets bij hem te gebreiken, had ik bericht, dat mijn lidverzek. verlinfund te zijn was, zijne uitnoodiging gebruik te maken.

Putte.

De rijpe pastoor, dien ik in 1896 in Dulle had aangebruft, was overleden; dat was een zware slag voor de gemeente, en dat hij veel goed deed in de gemeente, en vooral hij hoog was aangeslagen in den hoofdelijken onslag.

Den 20 April 1904 kwam ik weer in Putte, ik was van de wagen per tram naar Ofsendrecht gereden, en ging later per rijtuig naar Brocop op Doornkerck, na leeren van Klooper Weid - waar het raadhuis van Ofsendrecht staat te hebben bezocht.

Het raadhuis is nu overgenomen in een klein afgesloten hokje van de onderwijzers woning; nog veel zeer primitief, maar toch enigzins veel beter dan vroeger in 1896. In dien tijd verbleef de pastoor van Ekele, die zich beklagde over den strijd in de gemeente tusschen den burgermeester enerzijds, en diens wethouders anderzijds.

De pastoor staat aan de zijde van den burgemeester, en vraagt, dat ik desu toek zo veel mogelijk zou kunnen.

Het hoofd der school behaagde zich over de wethouders, die gerveigerd hadden om ^{een} machtsaak voor zijn tradement tijdig te laten opmaken, waardoor hij zeer in ongezogenheid was geraakt. Nu was de zaak - deels zijde der schenkwinst van G. S. - gelukkig in orde.

De wethouders bleefden behaagden zich, dat de wethouders - armmeesters ~~had~~ weigeren om verder aan hem te voldoen de met hem overeengekomen reple. gijngshoeken voor zijn krankzinnige zuster. - De burgemeester had zich bereids te over zelfde sake tot Gedep. Stat. Gewend. -

De wethouders Feysen en Straup hebben eindelijk - meestal hoort onbillijk tevelten tegen den burgemeester. Ik deed een beroep op hen, om toch mede te werken, dat de zaken in Putte niet vast loopen. - Een m. i. op grond klacht van Feysen tegen den burgemeester was, dat deze niet zorgde voor den schoon der wegen en waterleiding, en dat dien ten gevolge ^{nu} groote kosten moesten worden gemaakt, wat in 1903 met een kleinigheid ware te ver.

Putte.

helpen geweest.

Als de burgemeester klaagde van zijn kant bitter over de wethouders en over den gemeenteraad, ik heb medelijden met den burgemeester. Hij kan in Putte zijn plezier uit op!

Op een bevolking van 1200 zielen werden er in 1903 23 huwelijken gesloten; 25% gedwongen; 2 à 3 onwettige geboorten per jaar. - De menschen wonen in werkelijk goede wo., inbozen; meestal eigen huisjes met 10 tot 25 akren tuin; aardappelland wordt daer de helft van afmaz gehouwd, even wel voor niet meer dan voor eigen gebruik; 2 à 3 varken; 3 à 4 geiten. ieder huishouden slaakt zijn eigen varkens en eet het heelemaal op. -

Klooper ging er veel vakk naar Duitsland; thans zijn de boonen daar niet meer zoo hoog, en gaan er velen naar België, - en, om hout te kappen naar Frankrijk. Slechts enkele vrouwen gaan in het buitenland werken; en dan nog meestal getrouwd.

De grootste grondeigenaren van gronden onder Putte zijn de Prek met ¹⁸⁶ 186 hl. A.; en Couperus met 109 hl. A.

Den 24 Juni 1908 kwam ik weer in Putte; ik ging met den tram naar Ofsendrecht; reed van daar naar Dulle; en keerde later van daar per rijtuig naar Bergen op Doornkerck.

Het was voor mij een moeilijk bezoek, na alle verschillen en moeilijkheden, die er geweest waren met den burgemeester en met de wethouders. Zo veel mogelijk probeerde ik de gemoederen kalme te houden; dat gelukte vrij veel; Wethouders Straup zei wel eens een hard woord, maar ik deed dan maar, alsof ik het niet hoorde.

Mijn mijn konst had de burgemeester een lange weltraanstede voorgelezen; ik geloof niet, dat zijn welken van ganscher harte kwamen. - Ik richtte het woord nooit tot iemand in het bijzonder; ik sprak steeds in het algemeen, en keek dan de zinnen om beurten aan. - Zoo kwam ik zonder incidenten tot aan de afdienste; daarvoor had zich niemand aangemeld behalve het pas benoemde schoolhoofd, de heer Kraenraads; deze vroeg mijne bemiddeling, op dat men spoedig zou beginnen aan den voorgenomen verbouw van zijn woning; het was daarvoor thans zoo mooi weer;

Pulle.

omdat de woning geheel woelt afgebroken, en hij zich middelerwijl tijdelijk elders zal moeten behelpen, wies hij er op, dat het zich behelpen's zorners wel gemaakkelijker ging dan 's winters; — de heer Koenraads vroeg bovendien steun bij den Raad, tot verbetering van zijne jaarwedde.

De Raadluis — niet veel meer dan een poete cochère — is ellen dieg; ik wenschte den Heeren een lotje uit de loterij, om een behoorlijke nieuw Raadluis te kunnen bouwen.

De waterleidingen worden thans door de gemeente onderhouden; in 1904 was daarvan reeds f 300 ten koste gelegd. — Wanneer de burgemeester ^{alle zes jaren} ~~aan~~ haad geschouwd, zooals zijn plicht was, dan haad gemeente die groote uitgave voor verwaarloosd onderhoud niet behooven te doen — merkte wethouder Straup schamper op. —

De Katholieken hebben geen eigen begraafplaats; hunne begraafplaats behoort aan de gemeente; een klein stukje ingewijde aarde dient als algemeene begraafplaats.

Geneeskundige hulp wordt verleend door drie doctoren, één uit Calampfont, en twee uit Stabroek; daar is op die manier voldoende genees- en verpleegkundige hulp.

Sinds er een nieuw schoolloofd is, wordt er herbeleving onderwijst gegeven; het valt nog al in den smaak.

Sinds de bouwverordening tot uitvoering der woningwet tot stand kwam, kost een arbeiders woning ± f 250 meer dan vroeger; hier door wordt er wel minder gebouwd dan vroeger. — Ongeveer alle menschen wonen op hun eigen; om te bouwen kunnen ze in den regel voldoende kapitaal krijgen tegen 4, hoogstens 4½%. —

Veel menschen gaan nog altijd in Duitsland werken. —

Vrouwen en kinderen trachten nog steeds in de wollenindustrie eenige bijverdiensten te verwerven; dat gaat tegenwoordig zeer moeilijk; de industrie gaat slecht; Engeland trekt veel minder dan vroeger; bovendien is gedwongen winkelvering ingevoerd, en blijft daardoor bijna geen verdiensten voor de vrouwen en kinderen over. —

Voer ± 70 jaren werd de wollenindustrie in Pulle — waar geen bieren graan — geïmporteerd, door een huishouden uit haan op Zaand, dat zich in Pulle vestigde; — door de Duitse verkiezingen vers uit Pulle worden de bieren gebocht, te Zwolle en elders; het verkwalt hoort bij hen de bieren, en brengt die gedochten terug; men krijgt daar een vasten prijs per heker.

Pulle.

N. en W. deelden mij nog mede, dat er geen Belgische Bulte bestaat; wanneer men den weg volgt van Pulle naar België, dan ligt links van den weg een gehucht, aan Pulle aangebaand, dat tot de Belgische gemeente Capelle behoort; en rechts van den straatweg een gehucht, eveneens aan Pulle aangebaand, dat tot de Belgische gemeente Stabroek behoort. — Die gehuchten liggen ± een uur van de gemeenten Stabroek en Capelle. —

De wethouders Straup en Teijssen vroegen nog een partien hier onderhand, om over den burgemeester te klagen. Ik heb hen gerespon, dat ik hen niet kon te woord staan, voor ze mij open werd hadden op mijn brief van 24 maart 1900, waarin ik hen verzocht, hunne klachten schriftelijk te formuleren.

Den 12 April 1912 kwam ik weer in Pulle; ik was eerst in Heubergen geweest, en daarna in Osferdrecht. — Van uit Noasendaraak maakte ik den tocht per auto. —

Ik verleende auctoriteit aan den pastoor, die eenvoudig zijne opwachting kwam maken, en aan den gemeente secretaris deys, die door den Raad benoemd was tot gemeente ontvanger; hij vroeg steun, dat h. d. de definitieve combinatie van die twee betrekkingen in een persoon mochten verlenen; dat me dus was die toestemming slechts voor een jr verleend. —

Verder was ik aangekomen op den burgemeester met diens twee wethouders, de heele samenkomst verliep, zonder dat er een hard woord tusschen de heeren viel!

Men klaagde sterk over de gedwongen winkelvering; de winkeliers uit Nederlandsche Pulle en uit Belgisch de to drijven het saakje; zij zijn de verkopers; zij koopen de bieren in Overijssel of elders, en geven die aan de verkopers. Zensucht, die het vlechten byzonder goed verstaat haan, een heel week hard werkende, ± f 2.50 maken. Dat geld wordt in winkelwaren geleverd. Wethouder Straup denkde van een K. G. reusel, dat 46 cent saandkosten, voor of 2 cent maest worden meegenomen. — Daar was het met alles; wie het waagde, elders iets te koopen, kon geen week meer krijgen. — Ook de andere winkeliers stakenden nu hunne waren voor de overige ingezetenen wat laagere. Het is heel erg, vooral omdat minstens 300 vrouwen en

Putte.

meisjes in de maten vlechten werkzaam waren. Vlechten ook is somers gevlachten wordt, is het loek vooral een arbeid voor 3 winters. —

Men ziet bijna geen Hollandsch geld in Putte; van het doop is $\frac{1}{2}$ Hollandsch $\frac{1}{2}$ Belgisch; de Hollanders gaen veel in België (Antwerpen) werken, en worden daar in Belgisch geld betaald; de handel richt zich ook meestal naar België; het zal daarom reikend mogelijk zijn, het Belgisch die geld te verdrifven. — Nadeel voor de inwoners ziet men er juist van in; als men bijv. een rijtje daalder wisselt, krijgt men vijf franc stukken + $1\frac{1}{2}$ cent.

De menschen zitten spaarne in de herberg, hooren gaarne muziek; dansen gaarne. Er zijn minstens 150 gelegenheden met „verlof“, benevens 5 vereenigingen. — Als er kermiss is, komen er minstens 20 orgeel uit Antwerpen; de aanblijver eener dansgelegenheid behaalt voor vier dagen ± f 40 voor rood orgeel. — Van N. en W. geraaden een belasting te ontwerpen op de publieke vermaaktigheden, en op die manier die orgeel te treffen.

De grootste danszalen zijn in Belgisch Putte; daar komen orgeel van 200 tot 300 fres, ten behaalt de ondernemer bovendien 50 fres daarop aan de gemeente.

Bij rood Puttesche kermiss komen de menschen van een veruit de omgeving; het is er dan reeselijk druk. Vroeger kwam er de beau monde uit Antwerpen; soms wel 30 rijtjes; dat is nu gedaan.

Er is in Putte gebrek aan goede arbeiderswoningen; geworden, overeenkomstig de woningwet deze vereeniging in het belang der volkshuisvesting op te richten. Op het 1° achternemen zal men de steun spaarne inlichten.

± 150 menschen gaen buiten de gemeente werken; haat haaken in Frankrijk, grandwerke daen in België of in Duitschland.

Den 16 augustus 1914 kwam ik weer in Putte; bevoen had ik Waersdrecht en Ofsendrecht bezoekt.

Webhouder Seypen is als Maandlid gevallen;

Putte.

als voordamig werd hij vervangen door A. J. Seys, een broer van den Secretaris.

Webhouder Seys maakt een goede indruk; van den Bastoer (Ruyppaert) verduim ik, dat hij Seys zeer hoog schatte; hij was kerkmester; voorzitter van den Waerenbond. De Bastoer kende hem goed en prees hem zeer; hij is een fatsoenlijk, eerlijk man. Graaf Florekus, die sinds de veldslag in Putte verblijft, prees Seys ook zeer; Seys administreekt reeds sinds jaren voor Florekus; hij doet dat goed. — Webhouder Stroup maakte enkele scherpe rake opmerkingen; hij moye een drijver zijn, ik geloof toch ten slotte, dat hij ten open veld heeft voor de algemeene belangen, en die naar vermogen wil dienen.

De minste van het drietal is wel de burgemeester Seys; hij was blijkbaar slecht van den loep van zichen op de hoogte, en werd voortdurend door Stroup of webhouder Seys gecorrigeerd. — Stroup verweet hem o. a. dat hij had toegelaten, dat een aan een Belg behoorend deurenbosch ter waarde van minstens f 600. — door ^{hou} stroopers was gekapt, weggevoerd en verkocht. Men was daarmede wel ten maand daende geweest. Iedereen wist het; iedereen zag het; iedereen sprak er over. In de burgemeester had niets gedaan, en dat schamdaad te voorkomen. — Stroup kwam met dat verhaal voor den dag, haen ik er den burgemeester op eens, dat de Geldwachter in 1916 geen enkel proces verbaal had opgemerkt! — Ik heb den burgemeester en den Geldwachter zeer hard gevallen, dat zij hun plicht zoo zeer versocht haakten.

Er wordt veel gesmaakt; de kleine man smaakt zonder uitzondering allemaal. Er is thans veel Duitsch geld in omloop; gevaly van het smaaken.

Het maten vlechten is gedaan; er is thans geen afzet voor het product; vroeger ging het naar België

Bulle

Bulle wordt nog voortdurend verlicht door kunst-
werpsche gas ll. En geen jaar is er een rekening
gepresenteerd.

Den 14 October 1919 verklaarde de burgemeester van
Bulle mij, dat wethouder Stroup overleden is. —
Hij, en de pastoor hadden gebracht den heer Seysen te
benoemen. Zich, voor den vacanten wethouderszetel be-
schikbaar te stellen; dan zoude alle ^{partij}partijchap uit de
gemeente verdwijnen. — Seysen had zich niet willen
laten overhalen; hij leeft in onmin met den wethou-
der Seys, en wil niet met dezen niet saam werken.

De woningnood is op het moment in Bulle niet groot;
alle uitschikkingen zijn weg. Bovendien zijn 15 arbeiders
met hunne gezinnen naar Noord Frankrijk getrok-
ken, aangefokt door het laag loon, 25 frs daags, dat
daar betaald wordt; daardoor kwamen hunne woin-
gen ledig.

Den 4^{den} juni 1921 kwam ik weer in Bulle; her-
ren had ik trouw bezocht.

Wethouder Stroup is overleden; in zijn plaats kwam
een eenvoudige boer, Mathusen; hij ging er groot op, dat
zijn zoon sinds vijf politie agent in den Wasch was! —

Burgemeester Seys had een lange speech opgeschreven
om mij welkom te heeten, en las die met over luide
stem in de kleine raadszaal - secretarie (nog steeds ge-
hield in de woning van het hoofd der school) voor. —

Wethouder Seys maakte mij weer een goeden indruk;
hem ik aan pastoor Ryppaart vroeg, of Seys z. i. een
heel een ernstige candidaat voor de burgemeesters be-
trekking mocht zijn, antwoorde deze ontkennend,
een groot deel van de bevolking zou hem dat niet
geven, en zich sterk tegen hem keuten. Bij een
eventuele vacature maekt er een vreemde burg-
meester komen, dan wel: Bulle maekt vereenigd
worden met Osendrecht.

Woningnood is er niet in Bulle; de Melagen zijn weer

Bulle

weg; daardoor kwamen er huizen ledig; bovendien wer-
ken veel 40 menschen (deels met hun gezinnen) in Noord
Frankrijk.

De menschen die in Frankrijk gaan werken, komen
van daar als socialist terug; in tegenstelling met hen,
die in Dursfeldorf, Plamburg of Wilhelmshaven
gaan werken; die leerden daar suet en orde!

Er is weinig werk in de gemeente; met huis arbeid
wordt door vrouwen en kinderen een maager loontje bij-
verdiend: met matten vlechten f. 0.35 en met rozen
kransen maken f. 0.80 per dag.

Voor f. 1.75 behandelt de doctor uit Stabroek de arme zieken,
en levert hun medicijnen.

Gemeente krijgt nog gas uit Auhverpen; verlanght
niet naar electriciteit; heeft goed drinkwater; sluit
des niet aan bij de groote waterleiding ll.

Het distributiedrijf van de levensmiddelen kostte
± f. 4000. —

Aan hoofd onslag wordt 6% geheven.

Het getal bierverbruik is tot de helft terug gebracht; er
zullen er nog ± twintig zijn.

Er is sinds een prijs een jonge geschikte veldwachter;
hij doet veel dienst gezamenlijk met de marechaussee.
De verhouding tusschen den Vrijen veldwachter,
de politie troepen en de marechaussee schijnt te
menschen over te laten.

Na weer tevoren in Wauw te zijn geweest, kwam ik
op 2 juni 1925 weer in Bulle.

De verhandelingen in Bulle laten nog veel te wenschen
over. Bij de laatste Raadsverkiezing kochte Pastoor Rypp-
paart eerste versoening te bewerken tusschen de leiders der
diverse partijen; dat mislukte. Door dat hij onvoorsichtig
had laten merken, dat hij voor de ene partij meer ghaef
de dan voor de andere, wilde die andere partij niet meer
van hem weten, en kwam niet meer in de kerck. De Wis-
schap was toen verplicht, hem te verplaatsen, en aan
zijn opvolger - Pastoor Vermunt - de opdracht te verschelken.

Putte

zich buiten alle plaatselijke partijen te houden.
Bastoor Vermunt gaf mij als zijn oordeel te kennen, dat
Wurgemeester Seys misleiden was en vervangen moest
worden. Hoevel hij den wethouder Seys een feitsoenlijk
eerlijk mensch vond, meende hij, dat deze nooit burgemeester
mocht worden; dat zou een ramp zijn voor
Putte, omdat de over overgrote meerderheid der be-
volking zich tegen hem zou keeren.

Seysen, de vroegere wethouder, en groote ambtenaar
van wethouder Seys, heeft Putte met der woon verlaten
en is naar Antwerpen getrokken.

In Putte wonen bijna uitsluitend arbeiders en am-
bahtslieden; voor hen is geen werk in de gemeente; zij
gaan allen in Antwerpen werken op de groote hoven
werken enz. Zij worden daar door de werklomeesters niet
aan genomen. Men zij zij lid worden van den socialisti-
schen bond. Bij de laatste kamerverkiezing werden in
Putte meer dan tachtig socialistische stemmen uitge-
bracht. Danzooam inbaar zeker wordt heel Putte
door de socialisten veroverd. Tijdens de mobilisatie heb-
ben de hollandsche militairen den socialistischen abden
vlugtig bewerkt; ook de commiesen deden en doen in den
veel kwaad.

De joodsche gemeenten te Antwerpen leefden in Putte
drie Israëlitische begraafplaatsen aan.

Met matten vlechten en rozenkransen vervaardigen ver-
diene de vrouwen en kinderen in Putte nog steeds een
heel aardig bedrag. Armaede is in Putte onbekend.

Men krijgt nog steeds gas uit Antwerpen; 50 centime de
el.

Geen woningnood; 15 gezinnen trokken naar Frank-
rijk, en bleven daar; heere woningen kwamen daar
door disponibel.

Geen boerenbeentank in Putte; wel in Ofsendrecht;
daar wordt bijna geen geld gebracht.

Er zijn bijna geen bleverloven meer; ook geen muziek
meer in de herbergen. In de herbergen is niets meer te
doen. Alles gaat naar Belgisch Putte; daar kost een

Putte

glasbier 12 cent minder dan in hollandsche Putte, vooral
ten gevolge van de valuta.

Er is in Putte uitsluitend Belgisch geld in omloop; als
iemand zijn belastingen wil opaan betalen, moet hij be-
ginnen met hyn Belgisch geld te wisselen; dat is dieldruif
moeielijk genaeg.

Maeren zijn er niet; uitsluitend arbeiders; voor eigen
gebruik moet ieder gezin minstens een varken.

Van Bastoor Vermunt vernam ik, dat secretaris
Seys nog veel misbruik maaket van sterken drank.